

KH 21.8.2023, Kaupungin johtoryhmä 15.8.2023**Tampereen kaupungin lausunto Tampereen kaupunkiseudun
rakennesuunnitelma 2040+ luonnoksesta**

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus hyväksyi 31.5.2023 Rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksen lähetettäväksi lausunnoille kaupunkiseudun kuntiin ja sidosryhmille. Tampereen kaupunkiseutu on pyytänyt Tampereen kaupungilta lausuntoa suunnitelmaluonnoksesta 6.6.2023. Lausuntoa on pyydetty 28.8.2023 mennessä.

Lausunnoissa Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä pyytää kiinnittämään huomioita seuraaviin kysymyksiin:

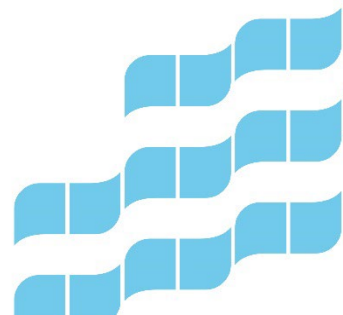
1. Miten kokonaisuus tukee kaupunkiseudun kilpailukykyä ja elinvoimaa?
2. Miten kokonaisuus tukee kolmea kestävyyttä, taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys?
3. Miten päivityksen painopisteet - vehreys, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy, kestävä liikkuminen ja elinkeinojen kehittyminen – vaikuttavat seudun tulevaisuuteen?
4. Miten Rakennesuunnitelman 2040+ toimeenpanoa tulisi priorisoida?
5. Miten Rakennesuunnitelma 2040+ huomioidaan kuntanne/organisaationne toiminnassa/suunnittelussa?

sekä nostamaan esiin muita huomioita Rakennesuunnitelmasta 2040+.

Rakennesuunnitelman tavoitteet ja ratkaisut

Rakennesuunnitelmalla linjataan kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen ratkaisuja yli kuntarajojen seudullista elinvoimaa korostaen. Suunnitelman runkona ovat seudullisesti merkittävän maankäytön ja siihen kytkettyvän liikennejärjestelmän ratkaisut. Poliittisena tahdonilmauksena suunnitelman tarkoitus on vahvistaa kuntien sitoutumista omalla kaavoituksellaan seudulliseen kehitykseen. Rakennesuunnitelma on myös kaupunkiseudun viesti maakunnalliseen suunnitteluun. Rakennesuunnitelmalla tuetaan lisäksi seudun ja valtion välistä MAL-neuvottelumenettelyä.

Seutuhallitus on 27.4.2022 käynnistänyt vuonna 2014 hyväksytyyn rakennesuunnitelman 2040 päivitystyön. Lähtökohta-analyysin mukaan aiempien rakennesuunnitelmien ratkaisut ovat jalkautuneet hyvin kuntien kaavoitukseen ja liikenteen suunnitteluun kaupunkiseudulla. Näin ollen

rakennesuunnitelman päivitys laaditaan edellisissä rakennesuunnitelmissa tehtyjen yhdyskuntarakenteeseen liittyvien valintojen päälle, niitä kunnioittaen ja tarkentaen. Työssä huomioidaan *Vehreä metropolimme* -seutustrategia, aiemmin valmistuneet seudulliset osaohjelmat ja suunnitelmat, muun muassa asuntopoliittinen ohjelma sekä tuore joukkoliikenteen suuntaviivat -selvitys. Kaupunkiseudun rakennesuunnitelma on kuntien yhteinen viesti asukkaille, yrityksille, sijoittajille ja valtiolle siitä, millaista kaupunkiseutua haluamme kehittää ja rakentaa.

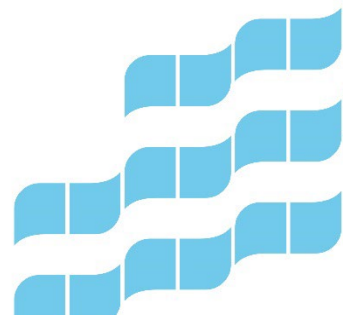
Rakennesuunnitelma muodostuu raportista ”Vehreä metropolimme 2040, Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman päivitys 2040+, luonnos 31.5.2023” joka sisältää kolme karttaa ja niistä muodostetun yhdistelmäkartan. Raportissa on kuvattu päivityksen lähtökohdat ja tavoitteet. Tavoitteet rakentuvat kolmen kestävyuden ympärille: ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys. Rakennesuunnitelman kahdeksan tarkempaa tavoitetta nojaavat edellisen rakennesuunnitelman tavoitteisiin ja liittyvät yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, keskustojen kehittämiseen, asuinympäristön parantamiseen, elinkeinoelämän ja kansainvälisyyden vahvistamiseen, kestävään liikkumiseen, seudulliseen palvelusuunnitteluun, vehreyden lisäämiseen ja energiamurroksen huomioimiseen.

Rakennesuunnitelman teemakartat ovat - lumoava arki (Arki), fiksu kasvu (Rakenne) ja maailmalle avoin (Yhteydet). Arjen kartta esittää seudullisesti merkittävät keskukset, kestävä liikunnan ja seudun sinivihreän verkoston. Rakenteen kartta kuvaa kasvun kohdentumisen, monipuolistettavat asuinalueet sekä vahvan joukkoliikenteen vyöhykkeen. Yhteyksien kartta kuvaa elinkeinojen maankäyttötarpeet sekä seudullisesti merkittävät työpaikka-alueet ja yhteistyön mahdollisuudet. Kokonaisuutta täydentävät liikenneyhteydet seudulta ulospäin. Kartat ovat yleispiirteisiä ja nojaavat aiemmin hyväksytyihin rakennesuunnitelmiin. Karttojen tarkoitus on korostaa ajankohtaisia teemoja, jotka kaipaavat erityistä huomiota. Karttojen perustelut sekä niiden taustalla olevat selvitykset, valmistelun muut syötöt sekä seurannan toteuttaminen on kirjattu raporttiin.

Lausunto

1. Miten kokonaisuus tukee kaupunkiseudun kilpailukykyä ja elinvoimaa?

Rakennesuunnitelma muodostuu kestävyystavoitteista, joita konkretisoidaan yhdyskuntarakennetta ja sen laatua sekä seudun yhteistä toimintaa edistävästä tavoitteista. Kompakti ja kestävyttä tavoitteleva yhdyskuntarakenne on elinvoiman ja kilpailukykyyn kannalta ensisijaista, luontoa ja resursseja tuhlaileva tulevaisuus ei ole mahdollinen. Rakennussuunnitelman tavoitteiden kohdistaminen yhdyskuntarakenteen laatutekijöihin huomioi hyvin seudun nykyiset asukkaat ja toimijat ja samalla varmistaa, että seutu voi vielä kasvaa. Kokonaisuus on hallittu ja hyväksyttävä näkemys seudun tulevaisuudesta.

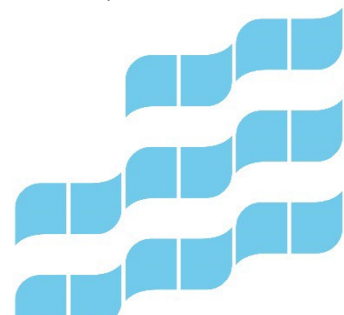
Rakennesuunnitelmassa esitetään aikaisempia rakennesuunnitelmia maltillisempi, väestönkasvun hidastumiseen pohjautuva kasvutavoite. Suunnitelmassa esitetty kasvutavoite on vuoteen 2040 mennessä 71 000 uutta asukasta kaupunkiseudulle, josta Tampereelle kohdistuu 55 % eli noin 39 000 asukasta. Tampere on osaltaan hyvin varautunut asukasmäärän kasvuun, tuleviksi vuosiksi ohjelmoitu asemakaavoitus ja maankäytön kasvusta johtuvat investoinnit mahdollistavat rakennesuunnitelmassa tavoitellun rakentamisen. Kasvutavoitteen ylittävän kaavareservin ylläpitäminen on kuitenkin perusteltua joustavan maankäytön kokonaisprosessin varmistamiseksi.

Hidastuvan kasvun ennakointi rakennussuunnitelmassa on tärkeää ja siksi rakennesuunnitelmassa esitetty kasvun kohdentaminen varsinkin asuntorakentamisen osalta kaupunkiseudun olemassa olevan taajaman ja toiminnallisuuden tukemiseen on perusteltua. Kasvun toteuttamisesta rakennesuunnitelmassa esitetyllä tavalla kehittyvän ja edelleen laajentuvan joukkoliikennejärjestelmän yhteyteen tulee pyrkiä pitämään kiinni. Ratkaisu korostaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon merkitystä ja siksi rakennesuunnitelmassa ja sen toteuttamisessa tulee ohjata kuntien kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteita. Kohtuuhintaisella asumisella on suuri merkitys yritysten työntekijöiden asumisen ratkaisussa ja näin ollen merkitys koko seudun kilpailukyvyllä ja elinvoimalle. Kasvun mahdollistamiseksi nykyisten seudun elinkeinotoimintojen alueiden ylläpitäminen ja vahvistaminen on myös ensisijaista, jotta yritysten tarvitsemää valmista liikennejärjestelmää, infraa, yritysekosysteemejä ja koulutustarjontaa voidaan hyödyntää tehokkaasti.

Asuntorakentamisen osalta yhdyskuntarakenteen täydentäminen mahdollistaa alueiden uudistamisen, varmistaa palvelujen säilymisen ja joukkoliikenteen tehokkaan käytön. Myös toimistotilaan voidaan varautua keskustoissa ja uudistuvassa rakenteessa. Kaikki tavoiteltu kasvu ei kuitenkaan voi toteutua olemassa olevaa rakennetta täydentämään ja siksi seudulla tulee varautua maankäyttöalueiden laajentamiseen ja niille valtakunnallisten liikenneyhteyksien kehittämiseen.

Mahdollinen taajaman laajentuminen tulee rakennesuunnitelmassa esitetyllä tavalla kohdistaa erityisesti kaupunkiseudun kilpailukyvyyn ja elinvoiman tukemiseksi elinkeinoelämän kasvun ja tilaa vaativien yritysten tarpeisiin. Kasvupotentiaalin osoittaminen riittävän laajana ja valtakunnalliseen liikennejärjestelmään kytkeytyvänä on tärkeä viesti uusille investoijille ja toimijoille Tampereen kaupunkiseudun potentiaalista. Rakennesuunnitelmassa lentomelualueelle ydinkaupunkiseudun eteläpuolelle esitetty uusi teollisuuden ja logistiikan alue yhdessä kehittyvien liikennejärjestelmäratkaisujen kanssa muodostaa seudulle uuden, myös kansainvälisesti erittäin kiinnostavan ja houkuttelevan sijainnin. Alueen kytkeytyminen Tampere-Pirkkala lentoasemaan huomioi maailmanlaajuisesti kasvavan lentorahdin ja -liikenteen ja korostaa siten alueen sijaintia koko eteläisen Suomen logistisena solmukohtana.

Kaupunkiseudulle sijoittuvien uusien toimijoiden lisäksi eteläinen yritysalue on kiinnostava myös kaupunkiseudun nykyisille toimijoille. Järjestelyratapihan siirtyminen seudun sisällä uuteen paikkaan vapauttaa muun muassa joukkoliikennejärjestelmään tukeutuvien alueiden kehittämisen,

täydentämisen ja uudistamisen. Tampereen osalta kantakaupungin kasvu viime vuosikymmeninä on perustunut teollisuudelta vapautuneiden alueiden uudistumiseen ja täydentymiseen ja kehityksen jatkumiseen on varauduttu voimassa olevassa yleiskaavassa. Uusi eteläinen alue elinkeinoelämän tarpeiden turvaamiseksi on tärkeää paitsi Tampereen, niin koko kaupunkiseudun eheytyväksi kehittyvän yhdyskuntarakenteen varmistamiseksi. Rataverkon kehittämistä on jatkettava henkilöratapihan uudistuksella, lähijunaliikenteen asemaverkon kehittämällä ja pääradan pullonkaulojen poistamisella. Raideyhteydet vaativat kehittyäkseen myös nykyisen raidemäärien lisäämistä niin pääradalla kuin myös lännen ja idän suuntiin. Näille sekä järjestelyratapihan siirrolle on luotava kaavoituksellisesti edellytykset kuntien ja maakuntaliiton toimesta.

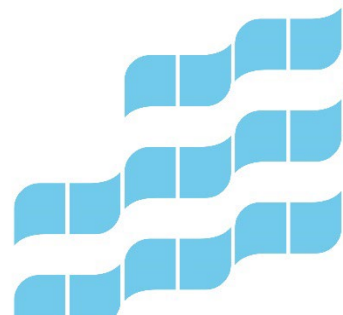
Ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksista johtuen Tampere-Pirkkalan lentoasema ja sen alueen kehittymisen merkitys korostuu tulevaisuudessa. Erityisesti korostuu alueen liikenneverkon kehittäminen ja yhteydet Länsi-Suomen satamiin. Tämä tulee ottaa huomioon rakennesuunnitelmaa tarkentavassa maankäytön ja liikenteen jatkosuunnittelussa.

Teollisuuden ja vihreän siirtymän yhteen kytkeytyminen vihreine tuotantoineen on hyvin nähty vetovoimatekijänä seudulle hakeutuville yrityksille. Energian nosto keskeiseksi sektoriksi on hyvä. Sen käsittely on kuitenkin melko pinnallinen ja abstrakti, joten sitä tulisi jatkossa syventää ja konkretisoida.

2. Miten kokonaisuus tukee kolmea kestävyttä, taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys?

Rakennesuunnitelma onnistuu kestävyden eri näkökulmien, taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyden yhteensovittamisessa oivallisesti. Rakennesuunnitelmassa tunnistetaan kuhunkin kestävyden näkökulmaan kohdistuvat paineet ja riskit sekä kestävyden näkökulmien ristikkäisyys. Kuitenkin kaikista kestävyden näkökulmista nostetaan tavoitteiksi ja toimenpiteiksi keskeisimmät. Vaikka rakennesuunnitelma onnistuu erinomaisesti eri kestävyysnäkökulmien huomioimisessa, on kuitenkin huomattava, että kasvutavoitteiden ja etenkin ekologisten kestävyystavoitteiden välillä on sisäänrakennettu ristiriita. Näin ollen suunnitelmaa toteutettaessa niin seudullisesti kuin kuntakohtaisestikin on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, miten tätä ristiriitaa johdetaan ja millaisin prosessein sitä yhteensovitetään. Kasvusta aiheutuu vaikutuksia, mistä merkittävimpiä ovat asuntorakentamisesta ja siihen liittyvästä yhdyskuntarakenteen kehityksestä johtuvat vaikutukset sekä taajaman laajentuminen. Kestävyden kannalta on tärkeää, että uusi asuntorakentaminen ohjataan alueille, joilla on jo valmista infraa ja ne tukeutuvat olemassa olevaan joukkoliikennejärjestelmään. Seudulla on tarve monimuotoisen asumisen ratkaisuille. Asuntorakentamisen maltillinen kohdistaminen taajamaa tukevalle ja laajentavalle vyöhykkeelle tukee tätä tavoitetta.

Rakennesuunnitelmassa varaudutaan uusien elinkeinotoimijoiden sijoittumiseen seudulle osoittamalla seudullisesti merkittäviä kehitettäviä työpaikkatoimintojen alueita kaikkiin

suuntiin ydinkaupunkiseudun ympärille. Perinteisen tuotantotoiminnan lisäksi uusia elinkeinoalueita tarvitaan kasvavan tavaralogistiikan ja kehittyvän puhtaan energiateollisuuden toiminnoille.

Rakennesuunnitelman laatutavoitteet virkistykseen ja ekologisen verkon sekä sinirakenteen tavoitteiden osalta on tarpeellinen lisä seudun suunnittelukokonaisuuteen. Luontoarvojen ja ilmastonmuutoksen viherverkolle kohdistuvien vaatimusten huomioiminen kokonaisrakenteessa, mutta myös keskustojen ja asumisen alueiden yksityiskohtaisessa suunnittelussa, on tärkeää. Rakennesuunnitelman huomio seudullisen yhteistyön kehittämisestä teemaan liittyen on keskeinen tavoite, mistä syystä tavoitteiden toteutumiseksi yhteistyön kehittämisen muodoista pitäisi päästä sopimaan nopealla aikataululla.

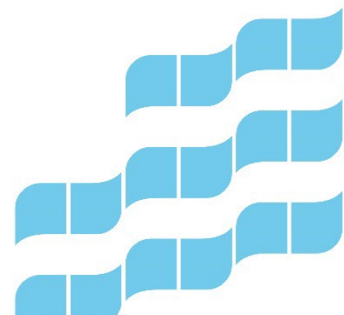
Luonto on huomioitu rakennesuunnitelmassa mukavasti. Sini-viherkokonaisuuden tuominen osaksi rakennesuunnitelmaa on hyvä askel. Rakennesuunnitelman vehreyden ja kestävyys tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset ovat hyviä ja nojaavat tietoon ja tunnettuihin faktoihin. On tärkeää, että jatkossa tunnistetaan ylikunnallisia viherverkostoja ja sitoudutaan niiden säilyttämiseen ja kehittämiseen.

3. Miten päivityksen painopisteet - vehreys, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy, kestävä liikkuminen ja elinkeinojen kehittyminen – vaikuttavat seudun tulevaisuuteen?

Rakennesuunnitelman painopisteet kohdistuvat seudun tulevaisuuden kannalta kriittisiin neljään tekijään. Vehreys on merkityksellinen laatutekijä paitsi asukkaiden viihtyisyyden kannalta ja luontoarvojen säästämiseksi, mutta enenevässä määrin myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta. Eriytymisen ehkäisy turvaa hyvinvointia ja hillitsee kustannuksia laajasti. Kestävän liikkumisen ratkaisut varmistavat sujuvan arjen kaikille ja hillitsevät ilmastonmuutosta. Elinkeinojen kehittyminen on edellytys seudun kilpailukykyyn ja elinvoiman ylläpitämiseksi. VT3:n liikenteen kapasiteetin lisäys tulee ensivaiheessa toteuttaa nykyisiin tielinjauksiin pohjautuen. Uusien yritysalueiden jatkosuunnittelussa 1. ja 2. kehien, uuden järjestelyratapihan ja lentokentän vaikutusalueilla tulisi pyrkiä tasapainoiseen ratkaisuun huomioiden kaupunkiseudun kannalta arvokkaat virkistys- ja luontoalueet. Pirkkalan ja Lempäälän välisen yritysalueen kaavoituksessa on huomioitava ekologinen verkosto ja seudun asukkaiden virkistysmahdollisuudet rakennesuunnitelmaa laajempina.

Luontoarvojen huomioiminen tulisi näkyä selkeämmin rakennesuunnitelmakarttojen esitystavassa. Etenkin seudullisesti merkittävät kehitettävät työpaikkatoimintojen alueet on esitetty laajoina aluevarauksina, mutta tosiasiaa luontoarvot sekä virkistysreitit pirstovat alueita pienempiin kokonaisuuksiin ja mikä voisi näkyä rakennesuunnitelman esitystavassa selkeämmin.

Vehreys on kasvavassa määrin vetovoimatekijä, kun ihmiset valitsevat asuinkuntaansa. Yritysten, etenkin tuotannollisten ulkomaisten yritysten, sijoittumisessa myös päästöttömän energian saatavuuden merkitys korostuu. Rakennesuunnitelmassa vehreyteen, asuinalueiden eriytymisen ehkäisyyn ja kestävään liikkumiseen liittyvät tavoitteet ja ratkaisut ovat pääosin saman

sisältöisiä kuin Tampereen omissa strategioissa ja ohjelmissa sekä yleiskaavassa. Niiden osalta tavoitteet ja ratkaisut ovat hyväksyttäviä.

Kasvu ja tiivistyminen haastavat ekologisia verkostoja, jos kasvua sijoitetaan viheralueille tiivistyvissä taajamissa. Kasvun myötä luonto myös kuluu enemmän. Tasaisesti jatkuva vihreä tukee seudullisen viherverkoston laatua ja vähentää kulumista sekä edesauttaa hulevesiongelmien ja lämpösaarekeilmiön hillintää. Lisäksi tarvitaan uusia, innovatiivisia kaupunkivihreän ratkaisuja. Seudullinen ekologinen verkosto ei ole riittävä takaamaan vehreyttä, vaan tarvitaan pienempiä paikallisia verkostoja täydentämään sitä. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että nämä ekologiset verkostot säilyvät ja tuovat lisäisyyttä seudun sini-viherrakenteeseen.

Kestävyyštavoitteiden asetanta on hyvä ja osin jo tarkka (katutilat, puistot), mutta tekstistä tai karttaesityksistä on vaikea tavoittaa, miten johdetaan ja ohjataan niiden toteutumista.

Rakennesuunnitelma nostaa kartalle uudistettavat ja monipuolistettavat vanhat asuinalueet ja sen, että vanhojen asuinalueiden uudistamisella ja niiden asuntokantaa monipuolistamalla edistetään alueiden sosiaalista kestävyyttä. Kuntien tulee tunnistaa eriytymiskehityksen alueet ja edistää alueiden täydennysrakentamista ja uudistamista. Lisäksi myös uusilla asuinalueilla tulee yhtä lailla kiinnittää huomiota asuntotuotannon monipuolisuuteen niin talotyyppien, asuntokokojen kuin hallintamuotojen osalta. Rakennesuunnitelmassa nostetaan esille ARA-rakentamisen huolellinen sijoittaminen suhteessa alueelliseen eriytymiskehitykseen. ARA-rakentamista tulee voida sijoittaa myös keskeisille kasvun alueille.

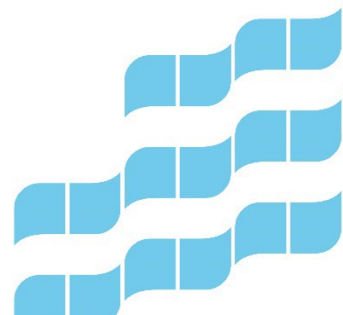
Rakennesuunnitelma nostaa hyvin esiin sen, että tärkeitä ovat toimivat alueelliset palvelut, toimiva joukkoliikenne, hyvät kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet, virkistysalueiden reitit sekä hyvät arjen ympäristöt. Asukkaiden mahdollisuus vaikuttaa alueensa kehittämiseen ja toimia lähiympäristössään lisäävät asukkaiden edellytyksiä kokea asuinalue omaksi ja pysyväksi kodiksi.

Myös elinkeinojen kehittämisen Tampere näkee samalla tavalla rakennesuunnitelman ratkaisun kanssa. Seudun tulevaisuuden kannalta painopiste elinkeinojen sekä elinkeinoalueiden ja niihin liittyvien liikennejärjestelmäinvestointien kehittäminen seudullisesti on kriittisintä.

Rakennesuunnitelman vahva viesti alueellisesta ja sijainnillisesta kehittämispotentiaalista sekä kokonaisvaltainen kestävyysnäkökulmaan sitoutuminen varmistavat osaltaan kaupunkiseudun kiinnostavuuden erityisesti puhtaan siirtymän investointeihin.

4. Miten Rakennesuunnitelman 2040+ toimeenpanoa tulisi priorisoida?

Elinkeinoalueiden merkitys seudun elinvoiman kannalta on kriittistä ja siksi toimenpiteissä tulee asettaa etusijalle niiden kehittämiseen liittyvät toimenpiteet.

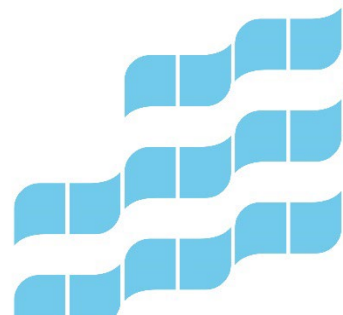
Liikenteen ja joukkoliikenteen kehittämällä on tiukka kytkös maankäyttöön. Kaupunkiseudun kasvua ei riitä kaikille joukkoliikennekäytävälle tasaisesti, vaan tarvitaan yhteistä priorisointia siitä, missä aikataulussa ja järjestyksessä ja mitä suuntia ja väyliä kehitetään maankäytön, liikenteen ja joukkoliikenteen osalta.

Ensisijaisesti kasvua tulisi ohjata monipuolisesti jo toteutuneen ja edelleen laajentuvan raitio- ja lähijunaliikenteen vaikutusalueelle tukeutuen näin jo tehtyihin investointeihin ja mahdollistamaan laadukkaan joukkoliikennejärjestelmän laajentuminen. Samalla on huolehdittava, että kasvua ohjataan Tampereella ja seudulla myös vahvoihin runkobussilinjoihin tukeutuviin alueisiin ja kehittämällä niillä myös bussiliikenteen infraa mahdollistaen kestävästi liikkumisen tavoitteet. Tampereen kaupunki pitää erittäin tärkeänä lähijunaliikenteen nopeaa kehittämistä merkittävänä osana seudullista joukkoliikennejärjestelmää siten, että ensi vaiheessa olemassa olevasta infrasta otetaan kaikki mahdollinen teho irti. Uusia seisakkeita tavoitellaan erityisesti Sääksjärvelle, Rantaperkiöön, Messukylään, Vatialaan, Epilään, Lielahden, Amuriin, Lakalaivaan, Ruutanaan ja Vehmaisiin. Muiden, muun muassa Tampereen kantakaupungin yleiskaavan sisältyvien, seisakkeiden tulevaisuuden toteuttamisedellytyksiä tulee edistää aktiivisesti ja niiden maankäyttöä suunnitella lähijunien lähtökohdista. Lähijunaan tukeutuva maankäytön kasvu tulee ensisijaisesti kohdistaa niille seisakkeille, joilla on parhaat maankäytölliset sekä liikenteelliset edellytykset parantaa joukkoliikennejärjestelmää.

Kuntien tulisi varmistaa ajantasaiset maankäyttöpolitiikan linjaukset yhteensovittaen kunnan ja seudun asuntopoliittisen ohjelmat sekä asunto- ja maapolitiikan linjaukset. Kuntien tulisi selvittää, mitkä sen alueet ovat eriytymiskehityksessä, mitä ilmiöitä kyseisillä alueilla on, sekä nostaa kyseiset alueet poikkihallinnollisen kaupunginosakehittämisen kohdealueiksi. Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa on tässä myös tärkeää.

5. Miten Rakennesuunnitelma 2040+ huomioidaan kuntanne/organisaationne toiminnassa/suunnittelussa?

Tampereen pormestariohjelma ja kaupunkistrategia ja niihin pohjautuvat ohjelmat ja yleiskaavatilanne ovat rakennesuunnitelman tavoitteiden kanssa suurelta osin yhdenmukaiset, eikä rakennesuunnitelma sinänsä edellytä Tampereen osalta uusien toimenpiteiden käynnistämistä tavoitteiden toteuttamiseksi. Pormestariohjelman ja kaupunkistrategian toteuttamista seurataan vuositasolla palvelualueittain laadittujen palvelusuunnitelmien avulla. Maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelmassa (PALM) ja asemakaavaohjelmassa konkretisoidaan kasvun ja investointien suuntaaminen. Asuntokannan monipuolistaminen huomioidaan Tampereella asemakaavoitusohjelmassa, yksittäisissä asemakaavoissa, tonttihakujen ohjelmoinnissa ja tontinluovutuksessa sekä tarpeen vaatiessa yhteistyö-, toteutus- ja maankäyttösopimuksissa.

Rakennesuunnitelman, siihen liittyvän asuntotuotanto-ohjelman ja MAL-sopimuksen osalta kaupunkiseudun kuntayhtymän systemaattinen seuranta on todettu hyödylliseksi ja tarpeelliseksi seudullisen yhteistyön välineeksi.

Tampere näkee, että kaupunkiseudulle laadittavalla MAL-sopimuksella on edelleen suuri merkitys paitsi rakennesuunnitelman tavoitteiden, niin myös toteuttamisen edellytysten varmistamiseksi. Rakennesuunnitelma tulee huomioiduksi kuluvalle valtuustokaudella Tampereella laadittavissa maankäyttöpolitiikan linjauksissa. Maankäyttöpolitiikan sisältöjä ovat kaupunkirakenteen pitkän aikavälin kehitys sekä suurten aluekokonaisuuksien ja liikennejärjestelmähankkeiden suunnittelujärjestystä ja ajoitusta koskevat tavoitteet ja ohjelmointi yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen.

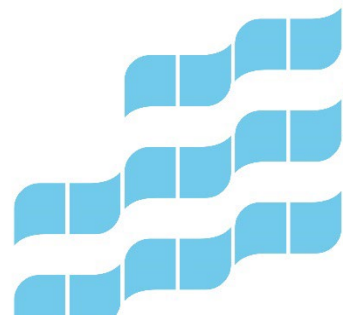
Mitä muita huomioita haluatte nostaa esiin Rakennesuunnitelmasta 2040+

Rakennesuunnitelmatyö vastaa hyvin sille asetettuihin tavoitteisiin. Kasvun suunnista ja seudulle tarvittavista liikennejärjestelmäinvestoinneista yhdessä sopiminen on tärkeää konkretisoida rakennesuunnitelmaksi ja varmistaa siten seudun elinvoima ja kilpailukyky. Seudun jatkuvasti kehittyvän yhteistyön jatkuminen yli 15 vuoden ajan on osoitus työn merkityksellisyydestä. Rakennesuunnittelun kokonaisuudessa tulee huomioida sen vaikutukset eri alueiden luontomatkailun kehittämishankkeisiin. Kansainvälisen luontomatkailun kehittäminen tukee elinkeinoelämää ja tuo alueelle BKT kasvua.

Merkittävä osa rakennesuunnitelmaratkaisua ovat jo aiemmissa suunnitelmissa olevat valtakunnalliset liikennejärjestelmäratkaisut. Liikennejärjestelmäinvestointien toteutumista tulee edistää MAL-sopimuksessa ja muussa seudun edunvalvonnassa mutta myös seudun sisäisessä yhteistyössä ja maankäytön kehittämisen ohjelmoinnissa. Hidastuvan kasvun suuntaaminen kestävästi olemassa olevaan rakenteeseen tulee hyväksyä ja myös se, että kasvua ei riitä kaikkialle. Valinnasta keskittää maankäyttöä jo toteutuneen ja edelleen laajentuvan raitiotien varteen täytyy pitää kiinni. Myös lähijunaan tukeutuva maankäyttö tulee ensivaiheessa kohdistaa niille seisakkeille, joilla on sekä maankäytöllisiä että liikenteellisiä edellytyksiä parantaa joukkoliikennejärjestelmää.

Monen teeman osalta rakennesuunnitelman tavoitteet ja ratkaisut ovat linjassa Tampereen strategian ja ohjelmien sekä voimassa olevan yleiskaavatilanteen ja vireillä olevan yleiskaavatyön kanssa. Yhteneviä teemoja vireillä olevaan yleiskaavatyöhön ovat sini-viherrakenteen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen, joiden tavoitteena on vastata ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja luontokadon ehkäisyyn.

Vaikka seudun asuntopoliittinen ohjelma etenikin aikataulullisesti ensimmäisenä, on se muodostanut onnistuneen perustan osaltaan rakennesuunnitelman ja liikennejärjestelmätynön päivittämiselle, ja voidaan todeta, että tulevan MAL5-sopimuksen laadinnalle ovat hyvät ja yhtenäisen

yhdyskuntasuunnittelukokonaisuuden muodostavat maankäytön, asumisen ja liikennejärjestelmän ohjelmatasoiset lähtökohdat.

